

פרויקטים בביצוע ובתכנון המוסד לבטיחות ולגיהות לשנים 2009 – 2010

מאת: נחום טיר

תחום תעשייה

1. מחקר: השלכות חוק ביטוח בריאות ממלכתי על שירות הרפואה התעסוקתית בישראל

המחקר אושר לביצוע החל מ- 1.4.08 על ידי המכון הלאומי לחקר שרותי הבריאות ומדיניות הבריאות במימון משרד הבריאות. מטרת המחקר הינה לבדוק את השלכות חוק ביטוח בריאות על היקף ואיכות שרותי הרפואה התעסוקתית והגיהות התעסוקתית בישראל ועל תקצוב הפעולות בתחום זה. עורכי המחקר: פרופ' יהודה לרמן, ד"ר אשר פרדו.

סטטוס: במהלך החציון החוקרים גיבשו את המסמך שנמצא כעת בשלבי "הליטוש האחרונים".

2. מכרז מטעם המשרד להגנת הסביבה לבחירת ספק להכנת הנחיות ודפי מידע בנושא: סביבה תוך מבנית – היבטי איכות אוויר

המוסד לבטיחות ולגיהות זכה במכרז שבנדון.

המשרד להגנת הסביבה ביקש לשכור שירותי יועץ, שיסקור את התקינה הבינלאומית והישראלית בתחום איכות סביבה תוך מבנית ויכתוב הנחיות ודפי מידע בנושא, יבחן ויסקר תקינה ו/או מדיניות של מדינות מפתוחות (ארה"ב, אירופה, אוסטרליה, קנדה) בנושא איכות סביבה תוך-מבנית, על המוסד לבחון תוך התייחסות לשלושה שלבים: זיהוי הבעיה, הטיפול בה ומעקב במשך ולאחר הטיפול, תוך בחינת ההתאמה לתנאי הארץ – הדגש יושם על איכות האוויר.

סטטוס: הפרויקט הסתיים – מסמך הגשה מצוי בשלבי עריכה.

3. עיצוב בקשה להקמת והפעלת ניידת להדרכת בטיחות וגיהות בנושא רעש

הפרויקט עוסק בתכנון ובנייה של ניידת הדרכה ייעודית לנושא הרעש במקומות עבודה במגזרי התעשייה הבניין והחקלאות, שיאפשר למדריכי המוסד לבטיחות ולגיהות לבצע הדרכה יעילה, במפעלים עצמם ובאתרי הבנייה בפרק זמן קצר, בשיטות חדשניות ואטרקטיביות, אשר ירתקו את העובד המודרך לפעילות בניידת ויטמיעו בו את נושא הרעש, מניעתו וההתגוננות מפניו.

המחשבה שמאחורי "הקונספט המוצע" (בניית הניידת) - הנה יצירת כלים, שיאפשרו למדריך, באמצעות לומדת מולטימדיה, סרטונים ותאי תצוגה והתנסות ואמצעי המחשה לבצע הדרכה אפקטיבית בחצר המפעל.

באמצעות "הכלי החדש" תתאפשר למדריכים נגישות וגמישות הדרכתית תוך בחירת התכנים והלומדות הרלוונטיים והתאמת התוכן והתרחישים לסביבת העבודה הקיימת באתר שבו מתבצעת ההדרכה ולאפשר המשכיות הלמידה באמצעות אתר האינטרנט הייעודי שיבנה לצורך כך.

כמו כן, תתאפשר בחירת שפת ההדרכה הנדרשת בהתאם לאוכלוסייה המודרכת.

תוכניות ותכני ההדרכה בניידת מיועדים בעיקר להדרכת העובדים מן השורה – עובדי ייצור ואחרים – העובדים בסביבת עבודה רועשת.

4. התנתות הפעילות לקידום הכנס הארצי ה – 14 לבטיחות לבריאות ולגיהות בעבודה

הכנס שבנדון, יתקיים בתאריך 11.5.2010, בגני התערוכה, בתל-אביב. ליד הכנס תתקיים גם תערוכה של אמצעי בטיחות. במהלך הרבעון השני גיבשנו ופרסמנו מכרז לארגון אירועי הכנס.

פרויקטים ופעולות במימון קרן 'מנוף'

הקרן למימון פעולות בטיחות עפ"י סעיף 149 לחוק הביטוח הלאומי

5. אישור בקשה לפיתוח כלי להגברת הבטיחות והגיהות בעבודה בקרב אנשים עם מוגבלויות (אע"מ) וביצוע פעולות התערבות מקיפות במקומות עבודה שרובם מעסיקים אנשים עם מוגבלויות

המוסד לבטיחות ולגיהות בשיתוף "קרן – רשת מרכזי אבחון ושיקום מקצועי", חברו יחד לפרויקט חדשני ומוביל שבנדון, במטרה להיענות לאתגר הטמון בפעילות בעלת מסר וחזון חברתי חדש מחד, ומאידיך – להציע מענה מקיף, בקנה מידה ארצי, להגברת הבטיחות והגיהות במקומות עבודה, בקרב אנשים עם מוגבלויות.

קרן מנוף שמה לה למטרה להגביר את הבטיחות בעבודה של עובדים עם מוגבלויות, הן בשוק העבודה הפתוח, והן במסגרות המוגנות. אנשים עם מוגבלויות מהווים שיעור גבוה בקרב מקבלי הגמלאות של המוסד לביטוח לאומי. עד כה לא הושקעו משאבים מקצועיים להגברת הבטיחות בעבודה ולהערכת הסיכונים בעבודה של אוכלוסייה זו, בעלת צרכים ייחודיים ושונים. תוכניות הדרכה ואמצעי הדרכה סטנדרטיים לעובדים לא הוגשו לאוכלוסיות כגון חירשים, עיוורים, אנשים עם פיגור ואנשים עם מוגבלויות פיסיות ונפשיות, ההופכים אתם לפגיעים יותר בעבודה.

6. הכנת תכנית התערבות מתקדמת למזעור סיכוני בטיחות ובריאות בתעסוקה במעבדות כימיות וביולוגיות

המוסד לבטיחות ולגיהות וחברת 'פית בטיחות וגיהות בע"מ' בהנהלתו של ד"ר יחיעם יפה, חברו יחד במענה לקול קורא שבנדון, לפתח תכנית התערבות חדשנית להגברת בטיחות וגיהות במעבדות. בנוסף, שילבנו ידיים עם ד"ר אורנה דריזין לשעבר מנהלת הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, והיום יו"ר מועצת המנהלים של חברת אמינולאב פארמה.

מעבדות בהן יש סיכוני בטיחות וגיהות משמעותיים, מהוות בדרך כלל ארגון קטן (3-10 אנשים) או בינוני (10-80 עובדים), שאינו ערוך לטפל בנושאי בטיחות וגיהות באופן שגרתי, כפי שמתבקש על פי אופי הסיכונים ודרישות החוק. הנושא עשוי לקבל תפנית ולהוות מרכיב שגרתי אם יהיו בידי מנהלי המעבדות כלים פשוטים, המאפשרים להם לבצע סקר גיהות ומבדק בטיחות, ומסמך שידריך אותם לתכנן את אופן ההתערבות והפתרונות על פי תוצאות הסקר שבצעו.

מטרת הפרויקט לפתח שיטות פשוטות, דפי משימה, לבצוע המטלות השונות, ומעקב אחר השלמתן. המשימות תחולקנה למשימות שבועיות (למשל, הערכת סיכוני חומר או תהליך חדש, מבדק של תחנת עבודה מסוימת ושיחה עם העובד), חודשיות (לדוגמא, בדיקת אופן האחסון של חומרים מסוכנים, פסולת ביולוגית וכימית, הדרכת עובדים חדשים), ושנתיות (כגון סקר יסודי של גורמי סיכון במעבדות, קביעת תכנית הדרכה שנתית, ניטור סביבתי ובדיקות רפואיות, סיכום סטטיסטי של הישגים וכשלים) אותן ידרשו מנהל וצוות העובדים של המעבדה לבצע.

המעבדות בהן יבוצע הפרויקט יכללו מעבדת פתולוגיה (כ-15 מעבדות בישראל), מעבדת מחקר במוסד אקדמי (400 עד 500 מעבדות בישראל), מעבדת שרות (סה"כ כ-30 עד 40 מעבדות גדולות בישראל), מעבדה גדולה במפעל (מאות מעבדות בישראל).

הפרויקט לא יכלול מעבדות שרות רפואיות, בהן מרבית הבדיקות מבוצעות באופן כמעט אוטומטי, באמצעות מכשירים אנליטיים וקיימים כימיים מוכנים. במעבדות אלה הסיכונים הבטיחותיים והגיהותיים קטנים יחסית.

הסיכונים הבולטים במעבדות כוללים מגוון רחב של חומרים כימיים דליקים ורעילים, כולל פסולת ומכלים "ריקים" של אותם חומרים, גורמים ביולוגיים פתוגניים, גלילי גזים דחוסים וחנקן נוזלי, מכשירים חשמליים רבים, גורמים

בפרויקט תשתתפנה 10 מעבדות בינוניות וגדולות (10 עד 80 עובדים במעבדה), סה"כ כ- 500 עובדים. במגמה לאשש את תרומת הפיתוח המוצע והשלמת הכלי שיפותח אנו מבקשים להשלים את ההצעה בשני רובדי פעילות נדרשים:

- לערוך מחקר הערכה לפעילות התערבות במעבדות.
 - לפתח תוכנת אקסל לאיסוף מבדקים תקופתיים שמוצעים בהצעה.
- סטטוס:** הצעה הפרויקט בשלבי הגשה לאישור בקרן.

7. עיצוב הצעה ל: "הקמת מרכז ארצי ללמידה מרחוק בבטיחות ובגיהות בעבודה עבור קבוצת בתי חולים ואוניברסיטאות – במימון קרן מנוף

קבוצה של מנהלי בטיחות בבתי חולים ובאוניברסיטאות התארגנה לשם פיתוח והקמת המערכת שבנדון. קרן מנוף נעזרה ביועץ חיצוני שביצע את הפעולות הבאות:

- נבדקו צרכי ההדרכה, אופיינו מרכיבי הפתרון המבוקש, גובשה תפיסת הפתרון. והוכן מסמך ייזום.
 - הוכנה בקשה לקבלת מידע (RFI).
 - ה – RFI הופץ לכל הספקים הרלוונטיים בארץ.
 - התקבלו שש הצעות.
 - ההצעות נותחו הוכן סיכום ונאמדה עלותו של פרויקט זה.
- לבקשת היזמים, המוסד לבטיחות ולגיהות החליט להוביל את הפרויקט לפיתוח מערכת ממוחשבת באינטרנט "למידה מרחוק E-Learning", לשם ביצוע הדרכה ורענון סיכוניבטיחות וגיהות בעבודה לעובדי בתי החולים והאוניברסיטאות.

במסגרת הפרויקט יוקם אתר אינטרנט שייתן שירותי הדרכה בנושאי בטיחות ובהם: הדרכה: **בתחומים הבאים:** **חומרים מסוכנים, בטיחות כללית, בטיחות ביולוגית, בטיחות כימית, בטיחות קרינה, סיכונים בעבודה עם ננו חלקיקים, בטיחות אש, עבודה משרדית, סיכונים בעבודת כפיים, בטיחות חשמל, ונושאים נוספים.** רשימה זו הינה רשימה פתוחה וחלקית, המדגימה את נושאי ההדרכה המתוכננים.

המערכת נדרשת כמעט בכל ארגון המעסיק עובדים בארץ ע"מ לתת מענה לדרישות החוק.
סטטוס: הפרויקט הוגש לאישור הקרן.

8. פרויקט להפעלת מערכת לניהול עצמי של מערך הבטיחות ובריאות בתעסוקה ב –500 מקומות עבודה קטנים ובינוניים (בשנים 2008 – 2009)

המוסד לבטיחות ולגיהות, בשיתוף עם אגף עבודה ומשאבי אנוש בהתאחדות התעשיינים, ובמימון קרן מנוף במוסד לביטוח לאומי, מפעיל פרויקט ייחודי וחדשני לשיפור הבטיחות והבריאות התעסוקתית במפעל "פרויקט מ.נ.ע." (מערכת ניהול עצמי). הפרויקט אושר לשנים 2008-2009, במתכונת משופרת ב 500 מקומות עבודה.

המטרה המרכזית של הפרויקט היא חיזוק ושיפור מערכת לניהול עצמי של בטיחות וגיהות ב – 500 מקומות עבודה שנחשפו לשלב א' של פרויקט מ.נ.ע. והוטמעה בהם מערכת בסיסית ניהול סיכונים. מדובר במפעלים שבהם מועסקים בין 25 עד 100 עובדים, בהם מפעלים הזקוקים להמשך תמיכה והנחיה כדי לשמר את הישגי שלב א' של הפרויקט.

המטרה תושג בעזרת המשך תמיכה של מדריכי המוסד לבטיחות באמצעות מרכיבי פעילות אלה:

- א. ביצוע מיבדק בטיחות עצמי על פי כלי ג'נרי שפותח ושופר בפרויקט הקודם במימון קרן "מנוף". את המבדק יש לבצע מדי שנה לפחות, ולא כל המפעלים – בעיקר לא הקטנים ביניהם – מסוגלים לבצע מבדק זה באופן עצמאי.
- ב. חניכה לניהול סיכונים באמצעות ביצוע ניתוח בטיחות של תחנות עבודה (JSA). לקחי מחקר ההערכה המלווה של הפרויקט הצביעו על כך כי מפעלים רבים (במיוחד היכן שאין ממונה על הבטיחות) לא הצליחו להטמיע באופן מלא את נושא ניתוחי הבטיחות של תחנות עבודה, ונדרשת חניכה מתמשכת נוספות.
- ג. חיזוק תחום הגיהות ומניעת מחלות מקצוע בפרויקט.
- ד. באמצעות הכנת "תוכנית" ניטורים שתוכן על בסיסי "סקר מכין" לניטור סביבתי, לצורך הכנת תכנית בדיקות סביבתיות ב – 400 מקומות עבודה ("מסוכנים פוטנציאלית בהיבט הגיהות"). – מתווה חדש.
- ד. בניית תכנית עבודה ומשימות לשיפור ומעקב ביצוע המלצות – מתווה חדש.
- ה. למפעל המשתתף בפרויקט מוענקת תעודת יוקרתית, כולל סמליל של ארגון העבודה הבין לאומי (I.L.O). הביצוע ע"י הסניפים, ריכוז וניהול הפרויקט מחלקת הנדסה.

הערה: אנו בשלבי הכנה של הצעת המשך לשנים 2010 – 2011.

9. סיום פרויקט פיתוח מערכת הדרכה חדשה "עובדים על בטוח" עבור נידת הדרכה

הפרויקט שבנדון שהוביל תחום פרויקטים ופיתוח תשתיות, הגיע לסיומו המוצלח. במסגרת הפרויקט, פותחו שתי לומדות מולטימדיה חדשות- אחת לתחום התעשייה והשנייה לתחום הבנייה. שודרגו הלומדות הקיימות ופותחה מערכת ניהול מתקדמת לבניית מסלולי הדרכה נבחרים למקומות עבודה. **כאן המקום להודות לקרן "מנוף" במוסד לביטוח לאומי על הנכונות לממן את הפרויקט.**

א. ייחודו של הפרויקט

- מודולריות – יצירת לומדות מודולריות המאפשרות הוספה והסרה של תכנים בכל זמן נתון.
- יצירת חווית למידה – לימוד באמצעות משחק אינטראקטיבי המאפשר חווית למידה שונה.
- ניהול הלומדה – ריכוז כל הנתונים הנדרשים במקום אחד – נתוני לומדים, רשימת אתרים, רשימת פרופילים והדרכות.
- שילוב הלומדות הישנות בחדשות – הלומדות הישנות מכילות נושאים מהותיים וחשובים לעובדים ולכן התכנים החדשים שולבו בתכנים הישנים.
- העברת תכני ההדרכה – לימוד של תכני ההדרכה והטמעתם אצל הלומדים.
- פנייה לקהלים רבים – הלומדה מתורגמת לשפות רבות. למדת התעשייה קיימת בגרסאות: עברית, רוסית, ערבית-לומדת הבנייה קיימת בגרסאות: עברית, רוסית, ערבית, תורכית, סינית, רומנית. בנוסף הלומדות מבוססות על תמונות ואיורים הממחישים את המתבקש, כמעט ללא טקסט, זאת בכדי לאפשר גמישות על פי שפת התרגום.

ב. על הפרויקט

- במסגרת הפרויקט אנו יוצרים חוויות למידה נעימה ונוחה – באווירת משחק אינטראקטיבי – "עובדים על בטוח".
- המשחק כולל הצגה של דילמות שונות בתחומים הנלמדים, מענה של הלומד על השאלה שהוצגה ולאחר מכן הסבר מפורט על הפתרון הבטיחותי ביותר.

- בנוסף, נבנתה במסגרת הפרויקט תוכנית ניהול אשר מנהלת את כל תהליך הלמידה וחויית המשחק, מציגה נתונים סטטיסטיים ומבצעת אינטגרציה בין הסרטונים השונים.
- הלומדות נבנו בצורה מודולרית המאפשרת הוספת תכנים נוספים בעתיד.
- מהות הפרויקט הינה בעצם כניסה לעולם של משחק אינטראקטיבי, כשהכניסה למשחק נעשית דרך מערכת הניהול המשמשת כמעטפת.
- בעולם זה מתקיים משחק הנשען על חוקי משחקי טריוויה טלוויזיוניים שונים כגון "מי רוצה להיות מיליונר" או "1 מול 100", המאפשרים ללומד גם חויית משחק וגם למידה אפקטיבית.

ג. דגשים בנוגע לייחודן של הלומדות החדשות

- אנו מעריכים כי ההתנסות במערכת ההדרכה החדשה בניידות, מגבירה את הפנמת תרבות הבטיחות במקום עבודה ומשפיעה לטווח ארוך על שינוי התנהגות אצל העובדים בכל הקשור לבטיחות וגיהות בעבודה.
1. היתרון של הז'אנר הבידורי והקונספט שמאחורי הלומדות החדשות מאפשר לחשוף את המתמודדים בפני דגשים בטיחותיים חשובים וכל זאת בתוך פעילות משחקית מהנה ומתגמלת (בשבילם זו פעילות מהנה ובשבילנו הדרכה חשובה). בהקשר לנקודה זו – מתמודדים הטועים בתשובה מקבלים במשחק הזדמנות נוספת להרוויח נקודות, ובכך למעשה מושגים 2 דברים:
 - הלומדים נחשפים פעמיים לדגש לא מוכר.
 - הלומדים חווים ריבוי הצלחות ותגמולים מעודדים ומינימום כישלונות ומפחי נפש.
 2. פעילות מותאמת באופן אינדיבידואלי המאפשרת לבחור את מידת ההעמקה בכל נושא – המודולריות שמאחורי עיצוב הלומדה שבה 71 אירועי בטיחות שונים, מאפשרים להיחשף לכל נושא באופן מדויק לצרכי הבטיחותיים הרלוונטיים לו. בשונה מהלומדות הקודמות- הפעילות הנוכחית מאפשרת העמקה רבה יתר בנושא. מאגר השאלות המקיף מאפשר לשאול כל מתמודד מספר שאלות נכבד לגבי נושאים שונים וכך לחשוף בפניו את הנושא מנקודות מבט שונות ותוך הצגת דגשים רבים וחשובים.
 3. פלטפורמה המספקת פוטנציאל אין סופי להרחבה והוספת תכנים – בהתאמה לצרכים של השטח המשווע לריבוי תכנים ומיגוון של תכנים נוספים בנושאי בטיחות שונים. הפלטפורמה שיוצרה כאן (מבחינת פורמט משחקי ותוכנה) מאפשרת שדרוג קל של הלומדות בכל שלב שיוגדר, בעלות מוגבלת יחסית.
 4. נעשה שימוש חוזר מקסימלי בלומדות הקיימות תוך שילובן כחלק אינטגרלי מהמוצר החדש (שילוב מדויק שאינו מורגש ללומד).
 5. היתרונות הדידקטיים בפנייה הישירה (בדיבור הישיר) של המנחה לצופים – שאלות רבות מסתיימות בכך שהמנחה הופך את הנושא שהוצג לרלוונטי מאוד למתמודד (לדוגמה: ממליץ לו לפנות ולבקש מממונה הבטיחות שלו שידריך אותו בשימוש במטף כיבוי, מבקש ממנו לבדוק היכן ממקום מטף הכיבוי הסמוך לעמדת העבודה שלו, מפנה אותו לאיתור מפסק הפחת וכד').
 6. הגדלת כמות הביקורים בכל אתר – מיגוון החומרים והתרחישים מאפשר ביקורים חוזרים באתרים השונים.
 7. לתוכנת הניהול החדשנית פוטנציאל אדיר לספק נתונים קריטיים:
 - לקבלת משוב לממונה הבטיחות בנוגע לשאלות שמרבית חברי הקבוצה נכשלו בהן. להכנת תרחישים לקראת ביקור חוזר בהתייחס לנתונים שנשמרו על התכנים שנלמדו בביקור הקודם.
 - לגבי סטטיסטיקות ארציות בנושאים שונים.

ד. מעט על תוכנת הניהול

בעזרת תוכנת הניהול ניתן לשלוט ב – 3 עמדות הלמידה הקיימות בניידת. השימוש בממשק מאפשר למפעיל:

- קביעת התחום שילמד בכל עמדה מתוך שלוש העמדות, ובאיזו שפה.

- ניהול שמות האתרים, מספרי תעודות זהות וציונים בהתאם.
 - הפקת דוחות על פי חתכים שונים.
 - ייבוא נתונים לתוך המערכת ממקור אחר וייצוא נתונים מהמערכת אל מקור אחר (לדוגמה: מאגר ידע של תחום הדרכה).
- תהליך העבודה עם ממשק הניהול מתרחש בצורה הבאה – בהגיע הניידת לאתר, מוזנים פרטי האתר ומורכבים הפרופילים וההדרכות המתאימות. בהדרכות מוזנים פרטי הלומדים (אופציה) אשר יושבים בעמדות השונות מול הצגים המתאימים, כאשר לכל לומד מותאם פרופיל ושפה. לאחר סיום ההכנות יכולים הלומדים להתחיל לשחק(ללמוד).

10. בניית 2 ניידות הדרכה חדשות

המוסד מפעיל 4 ניידות הדרכה. שתי הניידות הראשונות פועלות מעל 10 שנים וחל בהן תהליך שחיקה טבעי. נתוני הפחת והתקלות החוזרות מצביעים על הצורך לחידוש שתי הניידות. פורסם מכרז פומבי לאיתור הספק המוביל לבניית הניידות.

סטטוס: החלה בניית המכולה.

11. חונך מנוף ב'

המטרה העיקרית: לעודד כ – 6 מקומות עבודה בתעשייה, להטמיע בסבסוד הקרן, מערכת לניהול בטיחות ובריאות בתעסוקה (מלב"ב), עפ"י ת"י 18001 או על פי קווים המנחים של ILO הסתיים שלב ב' של הפרויקט.

הפעילות מתבצעת במפעלים אלה:

- עורב מערכות התראה בע"מ.
- לורדן.
- GES.
- הארגז רמלה.
- עופר טקס.
- פולישק.

סטטוס: פעילות ההטמעה בשלבי סיום.

12. "המוסד המורשה" – מרכז לניהול בטיחות ובריאות בתעסוקה: מיזם משותף עם הפעולה המונעת

במוסד לבטיחות ולגיהות פועל "המוסד המורשה" בישראל - לקידום מערכות ניהול בטיחות ובריאות בתעסוקה על-פי הנחיות ארגון העבודה הבינלאומי (ILO). המוסד המורשה, פועל במסגרת המחלקה ליישום פרויקטים במוסד לבטיחות ולגיהות ובראשו ועדת היגוי עליונה שבה חברים נציגים ממוסדות ציבור וממשרדי ממשלה שונים. בין יתר פעילויותיו – המוסד המורשה מסייע למפעלים ולארגונים בתהליכי אימוץ מערכות לניהול בטיחות ובריאות בתעסוקה. הפעילות כוללת 5 מרכיבים עיקריים:

- א. פעולות הסברה ומסירת מידע כתוב, לגבי מהות המערכת לניהול הבטיחות וכיצד ניתן להקימה בארגון;
- ב. פעולות הדרכה לממלאי תפקידים במערך הבטיחות בארגון, בנושאי ניהול בטיחות ובריאות בתעסוקה;

- ג. יצירת אפשרות גישה – באמצעות אתר אינטרנט – למאגרי ידע המכילים טפסים, דוגמאות לנהלים, שאלונים וכלים שונים, המועילים להטמעה ולקיום מערכת ניהול בטיחות ובריאות;
- ד. מתן אישור ו/או תעודה לארגונים אשר משתייכים ל"מועדון הארגונים המפעילים מערכות לניהול בטיחות ובריאות בתעסוקה";
- ה. סיוע למפעלים בהטמעת מנבב"ת עפ"י מנחה ILO.

הערה: הפעולה המונעת נאותה להשתתף גם בשנת 2009 במימון 50% של שכר הרכז ויועץ מדעי במיזם.

במהלך הרבעון בוצע מאמץ של המדריכים בכל המחוזות לרישום מפעלים למועדון הארגונים. בסוף ברבעון רשומים כ – 183 מקומות עבודה, שבהם 81 מקומות מיישמים את מערכות ניהול הבטיחות והבריאות המקובלות. מדריכי "המוסד המורשה" פועלים במקומות עבודה המעסיקים אנשים עם מוגבלויות וקשורים ל"קרן - רשת מרכזי אבחון ושיקום".

חשוב לציין כי הקרן רשת מרכזי אבחון ושיקום נמצאת בתהליך הטמעה של הקווים המנחים של ארגון העבודה הבינלאומי ILO, בשנת 2009 נפעל בכ – 20 מקומות עבודה של ה"קרן" בכל המחוזות.

- פעילות ההטמעות בתחנת הכוח רידינג ת"א לקראת סיום. בתחנות גז הפעילות מתקדמת ונמצאות לקראת מבדק מסכם.
 - השתתפנו בכנס האיכות שנערך ב- 26.5.09 במכללת כרמיאל, במושב זה הצגנו את פעילות המוסד המורשה באמצעות: מר נלסון לוי מחברת רפאל, מר סמי סעדי ואברהם גולדמן.
 - ערכנו מבדק לפעילות ההטמעה במפעל "פולישק" בדרום.
- התפלגות פעילות התערבות בחציון 2009 במפעלים:

#	מחוז	מספר ביקורים
1	חיפה והצפון	86
2	תל אביב והמרכז	41
3	ירושלים והשפלה	19
4	באר שבע והדרום	73
	סה"כ שנתי	219

13. קול קורא 2009: הצעות שהוגשו לאישור בפעולה המונעת

המוסד לבטיחות הגיש 5 מחקרים כדלקמן:

- א. "אפיון פיזור חלקיקים באוויר בתהליכי ננוטכנולוגיה" – ד"ר אשר פרדו, מר ישראל שרייבמן.
- ב. מעקב אחרי אוכלוסיות בסיכון תעסוקתי – ד"ר אשר פרדו, ד"ר אלון פרץ.
- ג. חקר היישום שיטת "רצועות הבקרה" לבחירת אמצעי הגנה במקומות עבודה – ד"ר אשר פרדו, ד"ר מיכאל מיימן.
- ד. התאמת סביבת העבודה לעובדים עם מוגבלויות – ד"ר שרה דיקשטיין, ד"ר עידו מורג.
- ה. פיתוח מגן למכופפות – מהנדס שמעון הולנדר, מהנדס שלמה איציקובסקי.
- סטטוס: ממתינים לאישור.

תחום הבניין

1. פיתוח מבדק בטיחות עצמי לאתרי בנייה

במסגרת הפרויקט פותח מדריך לעריכת מבדק בטיחות עצמי באתרי בניה. המבדק ישמש, בידי מנהלי עבודה, ככלי לאבחון מצב הבטיחות באתר בנייה, זאת על בסיס ובדוגמת מיבדק בטיחות עצמי לתעשייה שתורגם וגוייר לשימוש ישראלי ממדריך בינלאומי לעריכת מבדקי בטיחות- (Self-Audit Handbook for SMEs) ובהנחיית האיגוד האירופי לקידום הבטיחות והגיהות בעבודה שהפיק את המדריך. על סמך ניסיון מקצועי רחב בעולם המערבי, החומר לענף הבניין יכתב ברמה ובשפה שתתאים אופטימאלית לצרכנים הסופיים בהם – קבלנים מדרג ג-1 ועד מנהלי אתרים, מנהלי עבודה וממונים על הבטיחות, מדריכי בטיחות ומפקחי עבודה.

סטטוס: הפרויקט הסתיים.

2. הצעה לפיתוח מבדק עצמי (מודרך) לבדיקת מצב הבטיחות והגיהות בעבודות בנייה הנדסית ופיתוח תשתיות (יוגש בשנת 2010)

המדריך מיועד למנהלי עבודה העוסקים בביצוע פרויקטים בתחומים הבאים:

- סלילה חדשה (פיתוח) ותחזוקה של דרכים עירוניות ובינעירוניות.
- הקמת גשרים המשולבים בדרכים עירוניות ובינעירוניות.
- כריית מנהרות (מינהור) בתוואי דרכים עירוניות ובינעירוניות.

המבדק נועד לסייע למנהל אתרים ומנהלי עבודה באיבחון מצב הבטיחות והגיהות בעבודות השונות ובשלבי הבנייה השונים. לדעתנו, היערכות נכונה של מנהלי העבודה לסיכונים האופייניים בעבודה, בחיי אתר העבודה, הינם תנאי בסיסי להגנת עוברי דרך ועבדים כאחד.

המדריך שיוצע לפיתוח במימון קרן מנוף יציג את הגישה השיטתית בניהול בטיחות הביצוע בעבודות השונות בדגש על הנחיות, תקנות ותקנים קיימים.

תחום חקלאות

תכנון ובניית מערך הדרכה מתקדם למגזר החקלאי מבוסס על ניידות הדרכה קטנות

הגשנו בקשה לקרן מנוף להקמת מערך הדרכה מתקדם במגזר החקלאי שיתבסס בעתיד על הדרכה והסברה באמצעות ניידות הדרכה קטנות.

לבצע הדרכה יעילה, במעל ל- 1000 משקים חקלאים מדי שנה (בהם נכללים כ- 20,000 חקלאים) עם "ערך מוסף" רב שינבע מהאפשרות של המדריך להביא עימו בצורה אטרקטיבית, מועילה ובנגישות רבה, נושאי בטיחות במספר שפות ותחומים.

המחשבה שמאחורי בניית הניידות הנה יצירת מערכת הדרכה גמישה ומתקדמת, שתאפשר למדריך באמצעות לומדת המולטימדיה ותאי התצוגה, לבצע הדרכה אפקטיבית גם לעובדים הזרים אשר מהווים כיום אחוז גבוהה מהעובדים בענף.

באמצעות הניידות החדשות תתאפשר נגישות וגמישות הדרכתית רבה תוך בחירת התכנים ותוכנית ההדרכה מותאמת למשק. הלומדות שיפותחו לצורך הנושא יכילו גם תפריט, כך שתאפשר התאמת שפת ההדרכה הנדרשת בהתאם לסוג האוכלוסייה המודרכת.

סטטוס: גיבשנו והפצנו מסמך RFI לאיתור ספקים אפשריים. במקביל התחלנו בכתיבת התסריט לפיתוח לומדות חקלאות ובגיבוש מסמכי המכרז.